

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۳۰ اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ * (مطابق سوم شهر محرم ۱۳۵۰)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۶) تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه
۲) تصویب سه فقره مرخصی	۷) تصویب کتبرات چهار نفر مستخدم بلژیکی برای مالیه و خزانه داری
۳) تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر امور خارجه	۸) موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه
۴) تصویب لایحه کتبرات مستخدمین بلژیکی گمرک	
۵) تصویب کتبرات سه نفر متخصص بی سیم	

مجلس يك ساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

صورت مجلس روز سه شنبه بیست و هشتم اردی بهشت ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * *

- ۱ - تصویب صورت مجلس [
- رئیس - آقای وثوق
 وثوق - قبل از دستور
 رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (نایندگان خبر)
 صورت مجلس تصویب شد
- ۲ - تصویب سه فقره مرخصی [
- رئیس - سه فقره خبر از کمیسیون عرایض و مرخصی
 رسیده است قرائت میشود:
 خبر مرخصی آقای تربیت
 ۱ - نماینده محترم آقای تربیت برای رسیدگی باامورات
 شخصی از دم خرداد ماه ۱۳۱۰ تقاضای بیست روز
 مرخصی نموده اند کمیسیون با تقاضای ایشان موافق و اینک
 خبر آنرا تقدیم میدارد
 رئیس - آقای روحی
 روحی - بنده میخواستم از آقای مخبر و اعضاء محترم
 کمیسیون عرایض و مرخصی تقاضا کنم که بعنوان کار
 شخصی مجلس نباید وارد شود و مرخصی بدهد کار شخصی
 تصادم میکند با کار و کالتی که ایفاء وظیفه است البته بایستی
 اگر هم کسی مرخصی میخواهد عنوان خارج از این باشد
 خبر را طوری بنویسند که صورت دیگری داشته باشد

* عین مذاکرات مشروح سی امین جلسه از دوره هشتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

دائرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* اسامی غائبین که ضمن صورت مجلس خوانده شده: غائبین با اجازه - آقایان: میرزا سید مهدیخان فاطمی - آشتیانی
 میرزا سید احمد بهبهانی - ارباب کیخسرو - دکتر سنگ - حیدری
 غائبین بی اجازه - آقایان: تیمور ناس - دبستانی - حاج محمد رضا بهبهانی - میرزا صادقخان آقیر - افظم زنگنه -
 آقا رضا بوشهری - افخمی - آقا رضا مهدوی - امیر عسری
 دیر آمدگان بی اجازه - آقایان: دکتر امیر اعلم - اسدی - یونس آقا وهاب زاده - قراگوزلو - شریعت زاده

پس در هر صورت این ظاهرش قدری خوش آیند نیست کار شخصی را هیچوقت سابقه ندارد مجلس تصویب کرده باشد و الا بنده شخصاً با این مرخصی موافقم خیلی هم آرزو مندم که مجلس بمرخصی ایشان رأی بدهد خواستم تذکر بدهم که من بعد اینطور ننویسند

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - عرض کنم تذکر آقای روحی البته بجاست بنده خودم هم موافقم که باید هر نماینده که برای کار شخصی مرخصی میخواهد استفاده از حقوق نکند ولی آقای تربیت از اشخاصی هستند که همیشه يك مقداری از حقوقشان را هم برای این قبیل کار های خیر در محل صرف میکنند منتهی نظر باینکه نخواستند يك تظاهری کرده باشند که چه خدماتی کرده اند این است که در اینجا ذکری نشده است رويه ایشان این بوده است که خدماتی اگر میکردند مایل بوده اند تظاهر نداشته باشند و البته همینطور است که حضرتعالی فرمودید و بنده میخواستم يك نکته را عرض کنم که نظر باینکه ایام تعطیل تابستان نزدیک است و تعطیل میشود بنده میخواستم از آقایان استدعا کنم که يك قدری کمتر تقاضای مرخصی بکنند و اگر مرخصی خواسته شود اشخاصی که بمحل میخواهند بروند و کار دارند و بطوری که مسبق بیک سوابقی هست يك قدری يك ماه چهل روز تا اول تعطیل تابستان خود داری کنند که کمیسیون هم دچار عسر و حرج و زحمت نشده باشد (صحیح است)

رئیس - موافقین با مرخصی آقای تربیت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

خبر مرخصی آقای طباطبائی دیبا

۲ - نماینده محترم آقای طباطبائی دیبا تقاضای هیجده روز مرخصی از تاریخ ۹ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ نموده اند کمیسیون با تقاضای ایشان موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد

و اکثر دول شرکت کرده اند دولت ایران هم شرکت کرده و نماینده ایران هم از طرف دولت امضا کرده حالا باید بتصویب مجلس شورای ملی برسد لوائح او را تقدیم میکنم [۴ - تصویب لایحه کترات مستخدمین بلژیکی گمرک] رئیس - ماده هفتم لایحه کترات مستخدمین بلژیکی قرائت میشود:

ماده ۷ - وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون است رئیس - در ماده هفتم نظری نیست (گفته شد - خیر) موافقین با ماده هفتم قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده الحاقیه از طرف آقای اعتبار قرائت میشود:

ماده الحاقیه را پیشنهاد میکنم: در صورتیکه مستخدم جدیدی باشد حقوق سالیانه او نمیتواند از چهار هزار تومان تجاوز کند رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - مطابق قانون ۲۳ عقر ۱۳۰۱ برای استخدام مستخدمین خارجه يك شرایط اساسی مجلس تصویب کرده است مینویسد اول بایستی ملیت مستخدم بعد مدت استخدام سمت مستخدم حقوق سالیانه او معلوم باشد در این کتراتی که برای بلژیکی ها آورده اند این را توجه نداشته اند نه سمت مستخدم معلوم است و نه حقوق این مستخدمین که چقدر است بنده بنظرم میآید در دوره ششم هم که این قانون برای همین نظر تنظیم شد همین اشکال در مجلس شد بالاخره يك ماده گذشت عین این ماده است که بنده پیشنهاد کردم که مینویسد حقوق مستخدمینی که جدیداً استخدام خواهند شد از چهار هزار تومان تجاوز نخواهد کرد و این نااندازه کار را خوب کرده و بنظر بنده تصور میکنم برای مستخدمین بلژیکی که در این جا هستند و چند نفر که جدیداً استخدام خواهند شد این ماده ضرر ندارد که بگذاریم در اینجا و ضمناً این قانون را هم حفظ کرده باشیم.

وزیر مالیه (آقای تقی زاده) - اینکه گفته شده است

که ملیت و حقوق و مدت و اینها معلوم شود اگر مقصود این باشد که هر يك حقوق و مدت و سمتشان جدا گانه و انفرادی معلوم باشد و صریحاً ذکر شود مسئله دیگری است البته تصدیق این مطلب با مجلس است ولی البته اطلاع دارید که این عمل در گذشته بکرات واقع شده و چند نفر را يك مرتبه آورده اند و نظیر پیدا کرده مانع هم نیست حقوقش معین است ولی در این مورد بخصوص يك دلیل علاوه هم دارد که اینطور باشد بهتر است برای اینکه ما این را میتوانیم که هر کدام را بخوایم نگاه میداریم و هر کدام را نخواهیم مرخص میکنیم اساسیست هم همین هست اگر ماحقوق را منظور کنیم آن معنی را میدهد که حتماً باید چند نفر را مرخص کنیم یا اگر مرخص کردیم بکدام حقوق این آدم نازه را استخدام کنیم و کامیاب نمیشویم لذا این موضوع در خیلی از موارد رعایت نمیشود مثلاً برای چند نفر از همینها که در نظر گرفته شده است بیایند و تغییر بکنند بیشتر از دوست تومان در دست و بجاه تومان اضافه نخواهیم داد و بنظر بنده در قانون ذکر آن لازم نمیآید ولی در مقام عمل البته بیشتر نخواهیم داد و در صدد صرفه حوئی در این موارد هستیم و حتی الامکان حداقل خواهیم داد این کترات هم البته در طرفی است شرطش این است که طرف هم قبول بکند آنگاه هم عرض کردم آنهاست که اینجا هستند همان حقوق را خواهند گرفت و شاید يك چیزی اضافه ولی آنهاست که جدیداً میآیند الان حد بگذاریم آن منظوری که داریم حاصل نمیشود از این جهت نمنا میکنم این پیشنهاد را پس بگیرند و در عمل بنده همین طور خواهم کرد چهار هزار تومان چهار هزار و دوست تومان بیشتر نخواهیم داد.

اعتبار - استرداد میکنم.

رئیس - موافقین با ماده هفتم قیام فرمایند (اغلب برخاستند) ماده هفتم رارأی گرفتیم تکرار شد. مذاکره در کلیات است. آقای رهنما.

رهنما - موافقم.

رئیس - مخالفی نیست. موافقین با قانون ورقه سفید خواهند داد.

(اخذ آراء شده ۷۵ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر ۹۶ با کثرت ۷۵ رأی تصویب شد *

۵- طرح و تصویب کنترات متخصصین بی سیم

رئیس - آقای فرمند

فرمند - بنده میخواستم تقاضا کنم اگر آقایان موافقت میفرمایند لایحه را جمع به سه نفر مستخدمین تلگراف بی سیم چون خیلی مختصر است و زمانی را نمیکبرد مطرح شود (صحیح است)

رئیس - مانع نیستید؟ (نمایندگان - خیر) لایحه قرائت شود:

ساحت محترم مجلس شورای ملی

چون در ضمن قرار داد خرید ادوات بی سیم امواج کوتاه که در تاریخ ۲۴ آذر ماه ۱۳۰۷ با کمپانی ژنرال تلگراف بی سیم فرانسوی منعقد شده کمپانی مزبور حسن جربان ماشین ها را در مدت پنجسال بشرطی ضمانت نموده است که انتخاب متصدیان فنی با موافقت نظر کمپانی باشد برای اجرای این منظور وزارت پست و تلگراف با کمپانی مزبور این طور موافقت حاصل نمودند که سه نفر متخصص در اختیار وزارت پست و تلگراف گذاشته و در هر موقعی که هر يك از آنها بر خلاف وظایف محوله رفتار نمایند عوض آنرا بدون تقاضای هیچگونه خرجی اعزام نمایند برای عملی شدن این مقصود حقوقی که میزان آن بین طرفین

قطع و فصل شده در ضمن بودجه ۱۳۱۰ منظور و تصویب گردیده است اینك با ذكر مقدمه فوق تصویب ماده واحده ذیل را تقاضا مینماید

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت پست و تلگراف اجازه میدهد که برای دایر نگاهداشتن و مراقبت ماشین آلات و دستگاههای بی سیم برای مدت پنجسال با کمپانی ژنرال بی سیم فرانسه عقد کنترات نموده سه نفر متخصص الکتریک و مکانیک از اتباع فرانسه یا سویس را که جمع حقوق سالیانه آنها چهار هزار و هشتصد و شصت دلار و چهار هزار و پانصد تومان خواهد بود دو نفر از اول و یک نفر از ۲۵ فروردین ۱۳۱۰ بخدمت اداره بی سیم قبول و سایر شرایط لازمه را بر طبق قانون کنترات مستخدمین خارجه مصوب ۲۳ عقر ۱۳۰۱ تعیین و کنترات را امضا نماید

رئیس - ماده واحده پیشنهادی دولت که در کمیسیون بودجه اینطور تنظیم شده قرائت میشود:

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت پست و تلگراف اجازه میدهد که برای دایر نگاهداشتن و مراقبت ماشین آلات و دستگاههای بی سیم برای مدت پنجسال با کمپانی ژنرال بی سیم فرانسه عقد کنترات نموده سه نفر متخصص الکتریک و مکانیک از اتباع فرانسه یا سویس را بشرح ذیل:

یک نفر مهندس ماهیانه ۲۰۰ دلار و ۱۵۰ تومان

سالیانه ۲۴۰۰ دلار و ۱۸۰۰ تومان

یک نفر الکتریسیین ماهیانه ۱۲۵ دلار و ۱۲۵ تومان

* اسامی رأی دهندگان - آقایان: دریانی - احتشام زاده - لیقوانی - روحی - کازرونی - طهرانچی - وهابزاده - امیر حسینخان بختیار - حبیبی - مسعود ثابتی - بوشهری - میرزا بانس - طالشخان - مفتی - یونس آقا وهاب زاده - فتحعلی خان بختیار - طباطبائی دیا - دکتر شیخ - اقبال - رهنما - مقدم - هزار جریبی - عبدالعزیزخان دیا - امیر ابراهیمی - اعتبار - دکتر امیر اهلیم کفائی - دهستانی - لاریجانی - آدینه جان بارعلی - فاطمی - میر سید محمد محبط - بیات - خواجوری - سید مصطفی و توف - داندور - مسعودی خراسانی - حسینقلی خان نواب - حسنعلی میرزا دولتشاهی - حاج میرزا حسینخان فاطمی - مجدضیائی - سهرابخان ساکنیان - قزوچی - مزدومی - دبیرسهرابی - محمد علی میرزا - دولتشاهی - مصدق جهانشاهی - افشار - اورنگ - عدل - شریفی - فرشی - دکتر احتشام اسکندری - شریعت زاده - بیات ماکو - میرزا احمدخان صفاری - دکتر لقمان - موقر - اسدی - میرزا محمد علیخان تربیت - میرزا محمد حسین نواب - دکتر ضیائی - متضدی - افسر - محمد ناصر خان قشقائی - فتح الله خان فزونی - میرزا علی چایچی - فهیمی - حاج میرزا حسنخان اسفندیاری - سید کاظم یرزی - مخبر فرمند - دکتر ملک زاده - امیر تیمور - رضاقلیخان باستانی .

سالیانه ۱۵۰۰ دلار و ۱۵۰۰ تومان
یک نفر مکانیسین ماهیانه ۸۰ دلار و ۱۰۰ تومان
سالیانه ۹۶۰ دلار و ۱۲۰۰ تومان
جمع سالیانه ۴۸۶۰ دلار و ۲۵۰۰ تومان
دو نفر اول را از ابتدای فروردین و یک نفر را از ۲۵ فروردین ۱۳۱۰ بخدمت اداره بی سیم قبول و سایر شرایط لازمه را بر طبق قانون کنترات مستخدمین خارجه مصوب ۲۳ عقر ۱۳۰۱ تعیین نماید.

رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه در این خصوص: کمیسیون امور خارجه لایحه نمره ۱۵۰۲ دولت راجع بکنترات سه نفر متخصص بی سیم را از اتباع فرانسه یا سویس مطرح نموده و از نقطه نظر ملیت با لایحه موافقت نموده اینك خبر آنرا تقدیم مینماید.

رئیس - ماده واحده مطرح است. آقای روحی
روحی - عرض کنم که بنده با این لایحه مخالفتی ندارم مقصود سؤالی بود که يك استفسار بموقعی بکنم و توضیح بخواهم حالاهم که آقای وزیر پست و تلگراف تشریف ندارند خاطر میآید دوره ششم بود بلی تقریباً سیصد و چند هزار تومان برای بعضی از تلگرافخانه ها در بعضی نقاط مملکت تصویب کردیم که در ظرف ششماه وزارت پست و تلگراف در آنجا سیم کشی بکنند یکی از آنجاها جیرفت و رود بار کرمان بود که از جهات اقتصادی و هزار جهت دیگر الزام میکرد که دولت در این محل تلگراف را ایجاد بکنند و بطوریکه بنده می بینم یکی دو سال است خبری نیست اصلاً ایجاد تلگراف نکرده اند و این اعتباری که ما تصویب کرده ایم تصور میکنم جزو صرفه جوئیها بوزارت مالیه رفته است و اهمال شده است از طرف وزارت پست و تلگراف نمیدانم واقعا اساسیه و لوازم و اسباب نداشته اند؟ چه باعث شده است که در این محلها که قانون اجازه داده است که با سیم و رسم در آنجاها ایجاد

تلگراف بکنند اینها را همینطور معطل گذاشته اند البته مردم این مملکت همه جا مساوی مالیات میدهند و همه باید به تناسب از تمام مزایای مملکتی بهره مند شوند از معارف از صحیه از وسائل نقلیه از پست و تلگراف همه یکسان استفاده کنند این دو محل که بنده عرض میکنم بیش از هر جا احتیاج دارند بایجاد تلگراف زیرا که بعدش با مرکز خیلی زیاد است فوق العاده دور افتاده اند و بعلاوه خیلی جهات دیگر الزام میکند نزدیکی آنجا به بلوچستان و بالنسبه بکرمان این فاصله اتصال پیدا بکنند که واقعا تلگراف آنجا واسطه شود با ایرانشهر و به سیم بنده میخواستم به بینم چه شده است این اعتبار کجا رفته است علت اینکه برای جیرفت تا کنون وزارت پست و تلگراف تلگرافخانه ایجاد نکرده چه چیز است و چون این جواب بنده را باید خود آقای وزیر بدهند و تشریف ندارند و البته آقای مخبر هم اگر چنانچه جوابی بدهند مثل ایشان نیستند و اطلاعاتشان بیش از این نیست اقتناع کننده نیست بنده جواب خودم را متوقف باین میدانم که هر موقع آقای وزیر پست و تلگراف تشریف آوردند يك جواب اقتناع کننده باین سؤال بنده بدهند.

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - موافقم.

رئیس - آقای ثقة الاسلامی

ثقة الاسلامی - موافقم

رئیس - مخالفی نیست رأی میگیریم بماده واحده با ورقه فقط در جمع قران اشنباه است آنرا هم اصلاح کرده قرائت میکنیم بعد رأی میگیریم:

(جمع سالیانه ۴۸۶۰ دلار و ۴۵۰۰ تومان)

رئیس - این جمع را اصلاح میکنیم. آقایان موافقین

ورقه سفید خواهند داد

(اخذ آراء شده ۷۶ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۹۰ نفر با کثرت رأی تصویب شد
[۶ - تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر قالیه]
وزیر مالیه - بنده دوتا لایحه دارم که تقدیم مجلس میکنم یکی راجع بشهریه مختصری است در باره یکی از افراد نظمی که در سر خدمت و انجام وظیفه حادثه برایش واقع شده و نایبنا شده باندازه شش تومان است یکی دیگر هم لایحه است راجع بمحاکمه قاطع الطریق که از طرف وزارت عدلیه بنده تقدیم میکنم
[۷ - طرح و تصویب لایحه استخدام چهار نفر از اتباع بلژیک برای مالیه]

رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع با استخدام چهار نفر از اتباع بلژیک برای مالیه و خزانه داری قرائت میشود:

خبر کمیسیون

کمیسیون بودجه در جلسه ۲۸ اردیبهشت لایحه پیشنهادی دولت را که تحت نمره ۸۱۵۷ بمجلس شورای ملی تقدیم شده بود مطرح و مورد مطالعه قرار داده نظر به توضیحاتی که آقای وزیر مالیه در قسمت لزوم استخدام متخصصین مزبور و تخصص و مقام آنها بیان نمودند کمیسیون با اساس استخدام متخصصین مالی مذکور موافقت نموده اینک مواد تنظیم شده را برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

ماده اول - به وزارت مالیه اجازه داده میشود چهار نفر اشخاص ذیل از اتباع بلژیک را برای خدمات مفصله با حقوق سالی ۶۴۴۰ لیره بمدت سه سال از تاریخ عزیمتشان از بلژیک استخدام نماید

۱ - آقای شارل کلاوبر با ۲۷۰۰ لیره انگلیسی حقوق سالیانه که رئیس کل عایدات (سوی گمرک) و مشاور

اقتصادی خواهد بود
 ۲ - آقای رنه هانری ماری لفیور با ۱۳۵۰ لیره انگلیسی حقوق سالیانه برای معاونت آقای کلاوبر
 ۳ - آقای لئون اسمتس برای خزانه داری کل با ۱۳۵۰ لیره انگلیسی حقوق سالیانه.
 ۴ - آقای داریوس دریس برای معاونت آقای اسمتس با ۱۰۴۰ لیره انگلیسی حقوق سالیانه.
 تبصره - نصف حقوق هر یک به لیره و نصف دیگر بیول ایران مطابق نرخ رسمی روز پرداخت خواهد شد و مستخدمین مزبور مجاز خواهند بود که نصف حقوقی را که به لیره دریافت مینمایند آزادانه بخارج انتقال دهند.

رئیس - بنده تذکر میدهم که لایحه طبع و توزیع شده محتاج بقرائت نیست. مذاکره در کلیات است. آقای رهنما **رهنما** - بنده با این لایحه که آقای وزیر مالیه تقدیم داشتند و بنظر آقایان هم رسیده نه از نقطه نظر ملیت این مستخدمین بلکه اساساً در خود موضوع و استخدام این قبیل اشخاص با این ترتیب بنده معتقد نیستم و مخالفم اولاً قانونی الان جلوی بنده هست که در تاریخ ۲۶ بهمن از مجلس شورای ملی گذشته (دستی - بهمن چه سالی؟) که مطابق این قانون چهار نفر از اتباع آلمان و سوئیس استخدام شده‌اند که یکی یکسال یکی یکسال و نیم و کم و بیش ماندند و رفتند و حقوق سالیانه آنها را هم وزیر مالیه وقت در حدود شصت هزار تومان پیشنهاد کرده و تصویب شده بود دو سال آن صد و بیست هزار تومان میشود. حالا صد و بیست هزار تومان کمتر یا زیاد تر داده اند در هر صورت يك مبلغ زیادی دادند و يك مدتی این مستخدمین

- اسامی رای دهندگان - آقایان: عدل - جابجی - عراقی - عبدالحسینخان دیا - دکتر شیخ - فتحعلی خان بختیار - بیرنیا رهنما - اسعد - ملک زاده آملی - مولوی - جشدی - ثناءالاسلامی - میرزا یانس - هراز - حبیبی - وهاب زاده - میرزا محمد خان وکیل طباطبائی دیا - دریانی - احتشامزاده - مسعود ثابتی - لبقروانی - قنوجی - ایزدی - فرمند - طهرانی - طباطبائی وکیلی - مؤیداحدی - معتمدی - دکتر ضیائی - علوی سیزواری - فرونی - سید کاظم یزدی - فیهی - افشار - ابراهیمی - موثر - دکتر ملک زاده - میرزا محمد حسین نواب - دکتر لقمان - دکتر احتشام - خواجوی - حاج میرزا حسنخان اسفندیاری - محمد ناصر خان قشقائی - حکمت - اسکندری - باستانی - صفاری - تربیت - بیاتماکو - مزدهی - طالش خان - رهبری - مجدضیائی - ساکبان - دادور - مسعودی خراسانی - سمعی - مصدق جهانشاهی دبیر - هرابی - فاطمی - مقدم - آدینه جان یار علی - محمدعلی میرزا دولتشاهی - لاریجانی - باستانی - سیدسرتضی وثوق - بیات - کاررونی اورنگ - اعتبار - اقبال - روحی - شریفی - میرسید محمد محیط

کار کردند اما در مقابل این صد هزار تومان یا هشتاد هزار تومان چه نتیجه برای مالیه گرفته شد و چه نتیجه برای این مملکت که از نقطه نظر مالی و از نقطه نظر اقتصادی حقیقه در زحمت و فشار است چه نتیجه داده شده این را نمیدانم و شاید قسمت زیادی از آقایان هم ندانند آقای وزیر مالیه توضیح بدهند که این ها رویهمرفته چه خدمتی کرده‌اند. در مقابل صد هزار تومان وزارت مالیه و مملکت ایران چه در دستش موجود است آیا يك فابريك کوچک را اگر وارد کرده بودند بهتر نبود نا اینکه يك کسی استخدام شود و بکلی بی نتیجه بیاید و برود و بعد هم هر چه نگاه کنیم بقول خود آقای وزیر مالیه که یکوقت میفرمودند پالپابل (Palpable) در مقابل این صد هزار تومان اثر محسوسی نمانده و کسی سراغ ندارد حالا يك لایحه دیگری تقدیم مجلس شورای ملی شده بهمان ترتیب و در حدود مبالغی خیلی بیشتر از آن. در اینجا بنده میخواستم بفهمم استخدام اینها چه لزومی دارد یکی را خواسته اند به عنوان مشاور اقتصادی - مشاور اقتصادی یعنی چه؟ بنده نمی فهمم. مشاور اقتصادی بتمم آن معنائی که این کلمه دارد ما لازم نداریم مشاور اقتصادی که برای کار های خودمان این مالیتهای معموله و این کارهایی که بالاخره جاری است در وزارت مالیه و این حرفهایی که خودمان میزنیم برای این قبیل کارها خودمان اشخاصی داریم بنده نمیدانم این مشاور اقتصادی در ظرف چندماه با چند سال میتواند بقدر يك رئیس محاسبات ایرانی همان اطلاعات و تجربیات را پیدا کند و پس از چندی همانها را به ما تحویل بدهد منتهی اگر آنوقت يك قدرنی داشت با آن قدرت خودش همان نظریات را اجرا کند. اگر نداشت برود. حالا فرض میکنیم مشاور اقتصادی لازم است بیاوریم نقشه های وسیعی از وضعیت بین المللی و اقتصادی دنیا بما بدهد و ما عمل کنیم با آن بالاخره برود اما برای خزانه داری بنده نمیدانم چه لزوم دارد خزانه داری چه لری را در وزارت مالیه بازی میکنید؟ خزانه داری موظف است مطابق دستورهایی

که باو داده میشود يك پولهائی را بپردازد حالا برای این خزانه داری مایکنفر را استخدام بکنیم ۱۱۵۰ لیره و یکی دیگر استخدام کنیم ۱۰۴۰ لیره و اینها را بیاوریم اینجا که حواله هائی که از مؤسسات مختلفه و مقامات مختلفه گذشته و اجازه پرداخت داده اند آنها يك امضائی بکنند بدهد بنده حقیقه این را نمی فهمم که علت و جهتی دارد یا اینکه استخدام خزانه دار اشتباه است و یا اینکه سرتی از نظر عظمت مملکت در این کار است که ما نمی فهمیم ما امروز با دو بیست هزار تومان می توانیم يك کار خانه بیاوریم که يك عده زیادی در آنجا مشغول کار باشند اقلایك اثری داشته باشیم. این نتیجه اش محسوس و موجود است و می توان گفت که يك کارخانه دارد با دو بیست هزار تومان خریده شده و يك منابع مهمی برای داخله تهیه میکند. ما الان این پول را برای استخدام چهار نفر میدهم و مثل همان جوابی که نمیدانم آقای وزیر مالیه خواهند داد) همان جوابی که نسبت بقانون ۲۶ بهمن ۳۰۶ دادند حالا هم خواهند داد که فرمودند یکی شان مریض بود بعضی هاشان توانستند کار کنند، یکی شان نماند با توانست کار کنند بالاخره همین جوابهایی که معمول به وزارت مالیه است گفته میشود. بنده نمیدانم این شکل استخدام چه فایده برای مملکت دارد؟ برای چه ما يك اشخاصی را استخدام کنیم که بیایند اینجا و بیهوده عمری را صرف کنند و يك دوسیه بردوسیه ها يك جا کاغذی و جا پاکتی و قلم و دوات بر آنها اضافه کنند و يك پیچ دیگری بر کارها اضافه شود. از این نقطه نظر مخالفم و میدانم که با این شکل و با این لایحه و این خرج این شخص هم اگر بیاید این جا و دو سال هم بماند هیچ نتیجه برای مملکت و این مالیه و این جامعه نخواهد داشت بجای این کار دو بیست هزار تومان بدهند يك کارخانه وارد کنند و اشخاصی در بین ایرانی ها هستند که خزانه دار شوند و این قدر طرف اعتماد باشند که پول حواله شده را بپردازد. فرض کنیم اشخاص صحیح العملی پیدا نشود اما اشخاصی هستند که

در مقابل دیوان جزای دولتی این ترس را داشته باشند که پول را غارت نکنند. این قدرها ما داریم در وزارت مالیه. بجهت ما الزام داریم که این اشخاص را بیاوریم دو بست هزار و کسری بدهیم که او بیاید و امضا کند که این پول پرداخته شود یا نشود.

وزیر مالیه (آقای قی زاده) - پدین از همه چیز برای

اینکه اشتباهی واقع نشود از فرمایشات آقای رهنما باید عرض کنیم که بنده هیچوقت نگفته ام که این ها آمدند این جا و یک نتیجه محسوس از کارهای آنها نمانده است گویا مقصود ایشان این بود که بنده یک مورد دیگری کله محسوس را برای چیز دیگری استعمال کردم. چون گفتند از قول من که خودشان گفته اند در این جا یک چیز پالپابل نمانده بلکه به عقیده بنده از این ها چیزی مانده ولی چیزی که مانده مثل کار بنا و نجار نیست که نمایان باشد کار آنها نتیجه فهم و عقل و ادراکشان است و صنعتی است که در اداره مملکت امروزه یاد گرفته اند. فرمودند این چه سری دارد بله بنده عرض میکنم این یک سری دارد و بنده انتظار داشتم که همه اشخاصی که در راه ترقی قدم میزنند بیش از هر چیزی این سر را ادراک کنند بدبختانه اگر دو بست هزار تومان یا پانصد هزار تومان هم بدهیم کارخانه بیاوریم باز باید یک صد هزار تومان دیگری هم بدهیم مهندسش را بیاوریم (صحیح است) مگر این که فکر ما مثل فکر شصت سال قبل باشد که یکی از رجال ایران نوشت روزی حمام رفتم و استاد کارگری که برای من کار میکرد و مردی سست خمیده و ناخوش و علی و پیر و بیچاره بود بهش گفتم چرا اینطوری، خیل آه و ناله از کارش کرد گفتم چرا کار دیگری پیدا نمیکنید گفت چکاری بکنم گفتم نجاری بکن - گفت قربانت شوم نجاری خوبست ولی آدم باید از جوانی یاد بگیرد گفتم خوب برو آهنگری بکن. گفت آهنگری هم همینطور است انسان باید چندین سال کار کند تا استاد شود بعد خلیفه شود، بعد یکی یکی از این صنعت را گفتم همه این ها را گفت مقدمات دارد بعد صحبت تغییر کرد و یک قدری گذشت و صحبت

شد از گرانی نان و این ها گفتم اگر استاد شما را صدر اعظم بکنند چه میکنید؟ چه کار مشکلی! گفت آه: گفتید! (خنده نمایندگان) در یک هفته چنان منظم میکردم مملکت را که هیچ مثل آن نمیشود. گفت پس معلوم میشود که همه ماها معتقدیم که این صنعت های کوچولو کوچولو یک فنی است، یک صنعتی است که باید یاد گرفت تحصیل کرد تا ورزیده شد غیر از علم مملکت داری که نه خودش علم است و نه نتیجه اش نمایان است مثل اهرام مصر نیست که آدم به بیند همین چند نفر آقایان که آمدند این جا و بعضی از آنها را شاید نه پسندیدیم و بعضی ها را پسندیدیم و گفتم خوب هستند از آنها اناری مانده است ولی این یک اناری است که همانطور که فرمودند نه در گذشته پالپابل خواهد بود نه در آینده. اصطلاح فرانسه عرض کردم که با دست نشود گرفت. همین انتظامی که در وزارت خانهای شما الان هست در ادارات دولتی شما هست در هر اداره که ملاحظه میکنید نتیجه همین ورزیدگی و همین تجربه و عقل و فهم یک جماعتی است که بیش از ما بجاده ترقی افتاده بودند و بعد ما را آشنا کردند بعضی ها آنقدر ما را آشنا کردند با کارشان آنقدر سخت نبوده که مایاد گرفتیم و کار آنها را می توانیم بکنیم بعضی ها را با اینکه یاد گرفته ایم باز یکی دو نفرشان لازم است مثل آن استادی که موتور ماشین را میگرداند ولی کار را میداند و باقی ابزار و الاتش. فرعیه هست ولی باز باید سر آن کار خودش باشد. فرمودند که این مشاور اقتصادی برای چیست؟ برای مالیات های خودمان است یا برای محاسبات است؟ عرض میکنم مشاور اقتصادی برای مالیات و این هان نیست. مسئله مشاور اقتصادی فنی است. این شخص مایاد مدیر اداره کل عایدات میشود عایدات دولتی را مرتب میکند هم در تنظیم لوايحش و هم در اساس اصلاحات و رفورم هائی که باید بشود و هم در اجرای همان کار هائی که خوب است و ما خیال داریم تشویق و ترغیب از آنها بکنیم این موثر است. ماینجا نفر بیاوریم دو نفر آدم بیاوریم برای اداره

عایدات و اشخاص دیگر ایرانی که علم دارند زیر دست کار یاد میکنند آنوقت البته يك وقتی از ایشان مستغنی میشویم و این شخص که بیاید البته يك آدم عالم و عالی مقامی است که نه تنها در فنون مالیه بلکه در تمام علوم اقتصادی مطلع و عالم است و صاحب چندین کتب است. از این جهت مامی خواهیم در امور اقتصادی مملکت خودمان هر جا که این قبیل لوايحی داریم نقشه های اقتصادی که داریم که منافع مردم زیاد تر شود میخواهیم يك آدم عالمی باشد که با او مشورت کنیم مثل يك نفر مجتهد که از او استفتاء میکنند ما هم از او مشورت کنیم علاوه بر کار خودش که دارد پس در واقع این کار فرعی و خارج از کار خودش است. کار اصلی اش همان است که هست یعنی اداره عایدات را که در مواقع مختلفه شرح دادم و گفتم که این خیال یک چیزی نیست که بنده ایجاد کرده باشم. مادر طریق داشتیم میشود گفت سه طریق. یکی این است که اصلاً مستخدم خارجی بداریم بیاوریم. از ده سال گذشته باین طرف هیچوقت این شق موضوع بحث نبوده يك وقت این بوده که يك میسیونری بیاوریم و رئیس کل لازم نیست. يك فکر این بوده که میسیونر هم لازم نیست بلکه دوسه نفر را بیاوریم برای دوسه اداره مهم که یکی از آنها تفذیش کل است و یکی هم خزانه داریست. و یکی هم محاسبات کل و عایدات کل است. اولاً نباید تصور بفرمایند که خزانه الان رئیس فرنگی ندارد دارد. ما کار تازه نمیکنیم فقط چون این شخص کارش سنگین است باید این کار را بگردن دیگری بگذاریم. ما از خزانه داری کل بلرئیک يك شخصی که در خود اداره خزانه داری بلرئیک است استخدام کردیم که جای این باشد و فعلاً برای اداره تقیش هم منصرف شدیم که کسی را بیاوریم. برای محاسبات کل هم الان يك مامور خارجی داریم که مشغول کار است و بنده راضی هستم از او و حالاً هم مورد بحث نیست. که وقتی کنترانش تمام شد او را دوباره بیاورند یا بیاورند. یا اصلاً کسی را بیاورند یا نه؟ اما در باب رئیس عایدات. بنده بطور کلی چون صحبت در کلیات است نه تنها در این لایحه بلکه بطور کلی میخواهم

عرض کردم ناشم این لایحه و چندین لایحه دیگری که در گذشته آمده و در آینده میاید مایاید اساساً فکر کنیم و این مسئله را از خودمان حل کنیم و فکر کنیم که آیا ماییک درجه از ترقی و تجربه و ورزیدگی و معرفت در فنون مختلفه رسیده ایم که یکی مستغنی از کمک اهل فن خارجه هستیم یا نه؟ البته اگر یکی از آقایان بفرمایند که خیر مستغنی شده ایم و ما خودمان هر چیزی را میتوانیم راه بیندازیم برای اینکه چطور میشود گفت ایرانی نا لایق است و استعداد ندارد. البته حربه بنده در مقابل او کند است و بنده نمیتوانم در مقابل او استدلال کنم و بگویم که ما هیچ لیاقت نداریم. خیر لیاقت داریم و اگر نداشته باشیم که آنوقت باید برای همه چیزها و جزئیاتش فرنگی بیاوریم ولی همین اشخاص که اظهار میشود داریم اگر خود اقا را بخیر کنند اسم ببرند بفرمایند معلوم می شود یکی یکی آنها یا در گمرک بوده است یا زیر دست فلان مستخدم خارجی تربیت شده و این ورزیدگی را از او یاد گرفته نه تنها حالا بلکه برای آتی هم عقیده بنده این است شاید تازه سال دیگر خدا کند پنجسال دیگر ما احتیاج داریم که از اهل فن خارجی استخدام کنیم و باین فکر هم نباید بیفتیم که لازم نداریم. برای مثال عرض میکنم که یکی از همسایه های بزرگ ما که یکی از دول بزرگ اروپائی است و يك مملکت وسیعی است که خاکش بقدرشش يك تمام روی زمین است و خودش هم دو بست و ده سال دو بست و بیست سال است که بجاده ترقی علوم افتاده معذک چندین هزار شاید متخصصین خارجی الان در استخدام او هستند برای اینکه در علم و فن بیایه آن ملل و دولی که از او جدا و ترند نرسیده شما یک نفر ژاپونی برای مهندسی استخدام کرده اید همانوقت اینجا صحبت شد که لازم است یا لازم نیست. در همان اوقات که مذاکره بود بنده در روزنامه دیدم که دولت روسیه (بادم درست نیست) چهل یا چهل و پنج نفر مهندس ژاپونی برای راه آهن استخدام کردند پس از این راه نباید اندیشه داشته باشیم که این پولی که می دهیم بهتر میرود و تصور بفرمایند

که پولی را که انسان به سنگ و آجر و آهک میدهد و می بیند آن باقی میماند ولی پولی را که برای اصلاحات و برای اخذ معرفت تجربه و اخذ فن میدهد زائل میشود گذشتگان ما هم در زمان قدیم گفته اند که: اشخاصی بوده اند که يك حرف میفروختند بده هزار تومان در زمان قدیم هم این حرفها را میگفتند. اینها پنجاه شصت سال خود ایرانیها را میگویم يك ایرانی که تحصیل خوب کرده باشد تجربه و معرفت داشته باشد او يك چیزی دارد که بقدری گرانبها است که نتیجه علم و تجربه او را هیچ نمی شود قدر و قیمتی برایش داد. و اگر این آدم نباشد هیچکس نمی تواند جای او را بگیرد چون تجربه دارد و متخصص در کاری است. این است که بنده در اساس مطلب عرض می کنم که وجود مستخدمین خارجی با علم و معرفت باید در رأس بعضی ادارات ما قرار گیرند و لازم است دولت اینطور تشخیص داده که مثلاً خزانه مستخدم خارجی میخواید. خزانه برای اینکار نیست که آقا تصور فرمودند قبض بنویسند او پول بدهد مثل سراف قانون خزانه داری را ملاحظه فرمائید که یکی از باریک ترین ادارات ماست و نهایت مراقبت را دارد محفوظ نگاهداشتن وجوه دولتی و وجوه خارجی دولتی و وجوه عامه دولتی و تفکیک وجوه از همدیگر و صرف هر کدام در موارد قانونی خودش و دقت در این که حوالجات مطابق قانون و بودجهها باشد این در واقع نه تنها يك فنی است که اجرا میکند علم و معرفت خودش را در مسئله نگاهداری خزانهها بلکه يك مرحله دیگری از نظارت است و البته آقایان میدانند که مجلس شورای ملی که نظارت در امور عامه دارد بطور کلی و در امور مالی بخصوص جنبه نظارت دارد و علاوه بر این باین اکتفا نکردیم گفتیم بعد از آنکه لوائح خرج از مجلس تصویب شد در يك دستگاهها و اداراتی خوب و مطابق نظر قانونگذار مصرف شود تمام این دستگاهها بیشترش برای همان نظارت در امور مالی برقرار شده و قانون هم برای همین است

که اصلاً کسی را نیاورد این مثل این است که بسیاری که شاگردان و محصلینی را که بفرنگستان میفرستیم بگوئیم باید این محصلین يك اشخاصی باشند که در درجه اول و مقام عالی علم باشند و لایق و صحیح العمل باشند و تمام شرایط را باید داشته باشند اگر این طور شاگرد نبودند نباید فرستاد خیر معذالک باید فرستاد اگر از ده نفر یکیشان آن فایده را داشته باشد معیناً برای مملکت گنجی است که تمام آن مصرفی را که شما در یکسال کرده باشید می آورد فرنگیها هم همین حال را دارند اگر ما پنجاه نفر را بیاوریم بگویند که ما چند نفر را آوردیم و یکی از آنها مفید واقع نشد و باید مرخص کنیم اینها را همیشه میشود مرخص کرد و اگر دو ماه بعد دیده شد که عیب و نقصی دارد که ما تلفت نشدیم و مطابق مقصود نیست هم او راضی شده است در کنترالتش و هم ما راضی شده ایم که او میتواند برود و هم ما میتوانیم فسخ کنیم لهذا امیدوارم که فرصت این آزمایش را اگر باین قسم بدانیم و نظر آقایان باین آزمایش باشد این فرصت را شما بدهید که ما استخدام بکنیم و این امتحان را بکنیم و امیدواریم در مقام عمل همه جور مساعدت هم با آنها بکنیم و تشویق بکنیم و باصطلاح معروف کار از آنها بکشیم و هر وقت هم که نپسندیدیم مجلس شورای ملی که سهل است بدون اجازه مجلس شورای ملی هم خود وزارت مالیه این حق را دارد که کنترات آنها را فسخ کند.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - آقای مؤید احمدی مخالفند.

مؤید احمدی - بنده عقیده ام این است که این موضوع يك تذکرانی لازم دارد که يك قسمت را آقای رهنما فرمودند و لازم است يك قسمتهای دیگر عرض شود اگر اجازه میفرمائید بنده هم عرایضی عرض کنم

رئیس - آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند

قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - کافی است. رأی میگیریم بورود در شور مواد آقایی که تصویب میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود:

ماده اول - بوزارت مالیه اجازه داده میشود چهار نفر اشخاص ذیل از اتباع بلژیک را برای خدمات مفصله با حقوق سالی ۶۲۴۰ لیره بمدت سه سال از تاریخ عزیمتشان از بلژیک استخدام نماید.

۱ - آقای شارل کلاویر با ۲۷۰۰ لیره انگلیسی حقوق سالیانه که رئیس کل عایدات (سوی گمرک) و مشاور اقتصادی خواهد بود.

۲ - آقای رنه هانری ماری لیبور با ۱۳۵۰ لیره انگلیسی حقوق سالیانه برای معاونت آقای کلاویر.

۳ - آقای لئون اسمتس برای خزانه داری کل با ۱۳۵۰ لیره انگلیسی حقوق سالیانه.

۴ - آقای داریوس دریس برای معاونت آقای اسمتس با ۱۰۴۰ لیره انگلیسی حقوق سالیانه.

تبصره - نصف حقوق هر يك به لیره و نصف دیگر بیول ایران مطابق نرخ رسمی روز پرداخته خواهد شد و مستخدمین مزبور مجاز خواهند بود که نصف حقوق را که بلیره دریافت مینمایند آزادانه بخارجه انتقال دهند.

رئیس - آقای مؤید احمدی.

مؤید احمدی - عرض کنم که این لایحه دو قسمت است يك قسمت راجع است به استخدام یک نفر خزانه دار يك قسمت راجع است به استخدام يك نفر رئیس عایدات در قسمت خزانه دار بنده کاملاً موافقم لازم هم نیست که استدلالی در این موضوع بکنم بعلمت اینکه يك قانونی از مجلس شورای ملی برای خزانه داری گذشته يك اختیاری خزانه دار دارد که صرف صراف نیست قسمتهای مهمی است که در تحت نظر خزانه داری است والان هم هست منتهاش مسیود ذکر که کفالت میکنند و البته از عهده بر نمی آید با کارهایی که برای گمرک زیاد شده است و البته باید رئیس مستقلاً اداره گمرکات داشته باشد و با

استخدام خزانة دار بنده موافق. بعد مخالفت بنده اراجع باستخدام رئیس عایدات است و این را از نظر عمل میخواهم عرض کنم کلیات همان بود که آقای رهنما بعقیده بنده فرمودند لکن میخواهم به بنیم عایدات ما چیست تقریباً پنجاه و پنج میلیون عایدات ایران است روی هر هفته قسمت عمده که می توانم بگویم خمس عایدات ما است قسمت گمرکات است و گمرکات هم بموجب استثنائی که در همین قانون شده است ایشان حق ندارند مداخله کنند این قسمت که يك خمس عایدات است یکی دیگر از عایدات ماحق الثبت راه است که آنرا هم گمرک میگیرد يك قسمت دیگر از عایدات ما مال قد و شکر و اجای است که آن راه هم گمرک میگیرد و این دو خمس تقریباً يك قسمت دیگر باقی میماند امتیازات که آن هم تقریباً می توانم عرض کنم يك خمس و نیم عایدات ما را درست میکند که مربوط با ایشان نیست عایدات امتیازات و حقوقی دارد دولت و هر سال حقوقش باو میرسد مربوط با اداره عایدات نیست باقی میماند مالیات مستقیم و غیر مستقیم که تقریباً يك خمس عایدات ایران است او لا به بنیم برای خمس عایدات ما لازم است که يك نفر رئیس عایدات بیاوریم و تقریباً در سال ما چهل و پنج هزار تومان حقوق باو بدهیم که میخواهد برای ما ده میلیون عایدات وصول کند غیر از خزانه دار؟ عرض کنم حضور مبارک و این يك خمس که عرض کردم بطور حساب و رقم عرض کردم این قلمهایی که عرض کردم جای تردید نیست درش و هیچ نمی شود در این تردید کرد اما آمدیم سر این قسمت مالیات مستقیم و غیر مستقیم مالیات غیر مستقیمان هم بر چند قسم است يك قسمت انحصار دخانیات است انحصار دخانیات را بنده تصدیق میکنم که روی اندازه خودش خیلی خوب است و رئیس خوبی دارد موسس خان خوب کار کرده حتی رقمی که در ۱۳۰۹ در قلم عایدات برای این قسمت گذاردیم مبلغ گزافی اضافه از آن عایدات انحصار دخانیات شد و تصور نمیکنم بچنان هیچ استثنائی باشد بعات اینکه قانونی است از مجلس گذشته است که

از دخانیات این طور بگویند و اینطور هم گرفته اند باقی میماند قسمت انحصار ترهك و مالیات مستقیم انحصار ترهك هم بردو قسم است يك قسم از عایدات آن باز در گمرک گرفته میشود بعلمت این که صادراتی است آنچه حمل می شود بخارج و مال التجاره صادراتی است در گمرک گرفته می شود باقی میماند يك قسمت دیگر که مالیات مصرف داخلی باشد عرض کنم که این را هم حالا يك قانونی همین چند روزه تصویب کردیم راجع به تخفیف باندرل که آنهام آنطوریکه آقای وزیر مالیه وعده دادند امیدواریم در سال آینده این قانون عوض بشود باقیماند مالیات مستقیم و خالصجات و دیگر عایداتی نداریم چهل هزار تومان بدهیم در سال و يك قرار بیاوریم برای مالیات مستقیم و خالصجات بنده این شخصی که استخدام شده است نمیشناسم و البته همینطور که آقای وزیر مالیه میفرمایند و فرمایشات ایشان برای بنده سند است میفرمایند متخصص است عالم است کتابها نوشته است بنده عرض میکنم علومش چیست باعلومی است که در مدرسه درس خوانده است از روی کتاب یا این که در ادارات خارجه عمل کرده است با این دو فکر این که بدرد مملکت ما نمیخورد بعلمت این که هیچ متخصص خارجی در هیچ کتابی و در هیچ مدرسه خالصه اقلالی را نخوانده است، متخصص خارجی در هیچ کتابی خالصه و اگذاری را نخوانده است متخصص در هیچ جا عمل نکرده است آن عملیاتی که ما امروز داریم اما مالیات ارضی يك قانونی از مجلس گذشته که ضد سه و نیم از عایدات را بگیرند يك مواد دیگری هم گذشته است که بچند قسط بگیرند هر کس هم که نداد فلان حد مجازات بشود بله این راه من تصدیق دارم که الا آن هم وضع گرفتن مالیات خوب نیست ولی بنده در ایرانهای خودمان که سالهای سال در خود این ادارات کار کرده اند اشخاصی را سراغ دارم شاید خود آقای وزیر مالیه هم میشناسند آنها را که اگر در اداره عایدات بگذاریم بکلی تغییر میکند و دیگر ما محتاج نیستیم که يك متخصصی از خارج برای اداره عایداتمان بیاوریم مطابق این تقسیم حسابی که عرض کردم (برای خمس عایداتمان) يك قرار از خارجه بیاوریم این است

بنده هم این جا عرض میکنم بدانید که ایشان وارد می شوند و بعد از یکسال که چهل هزار تومان دادیم آن وقت میگویند خیر از این کاری ساخته نشد و نظریاتش فایده نداشت و رفت یا آنکه کسرتاش را فسخ کردیم و رفت مگر اینکه يك جوابی آقای وزیر مالیه بفرمایند که آن بنظر بنده قانع کننده است که بفرمایند که ما اصلاً میخواهم اوضاع مالیاتمان را تغییر بدهیم و مطابق اساس علمی دنیا بکنیم این را بنده منکر نیستم البته این را که عجالتاً در ایران اشخاصی که بتواند این کار را بکنند ما کم داریم البته اشخاصی که ترتیب اداره کردن خالصجات ترتیب مالیاتهای غیر مستقیم و سایر مالیاتهایی که داریم که بنده عرض میکنم همانطور که آقای رهنما فرمودند بتوانند اداره بکنند ما کم داریم اگر بگویند میخواهیم ترتیب را بکلی تغییر بدهیم و از نو مطابق ترتیبی که امروز در دنیا معمول هست ما میخواهیم این شخص را بیاوریم و يك لواجی را پیشنهاد کنیم به مجلس و آن لواجی را تصویب بکنند و وضع مالیات بگیریمان را تغییر بدهیم این را بنده البته تصدیق میکنم و هر وقت دولت ایران تصمیم بگیرد که بکلی وضع وصول مالیات و عوارض را بکلی تغییر بدهد و يك شکل دیگر بکند البته این متخصص را لازم داریم و باید بیاید و يك لواجی را تهیه بکند و بدهد به مجلس ولی اگر ما يك رئیس عایدات بیاوریم و همین کارهای امروزه را انجام بدهد قطعاً فایده ندارد و مطالباتش هم هیچ نتیجه برای ما ندارد و مشورتنش هم هیچ نتیجه برای ما ندارد چه فایده دارد اگر فوایدی دارد که ما نمی فهمیم خوب است توضیح بفرمائید بنده خاطر هست همان مسیون آمریکائی که تشریف آوردند این جا يك خدمتانی هم کردند عرض کنم که اساس ترتیب کار اداری را بنده هم تصدیق میکنم که هم آنها هم سابقین از سی سال قبل که آمدند تغییر دادند و سرمشق دادند و این اساس اداری که الا آن داریم سرمشق آنها است و تصدیق میکنم که ترتیب کار اداری ظاهراً مرتب است مگر این که بگوئیم در وضع وصول عوائد هم میخواهیم این اساس را تغییر بدهیم البته آنرا بنده قبول دارم و

موافق لکن اگر بخواهیم این متخصص را بیاوریم و منحصر باشد کارش به وصول عایدات مستقیم و غیر مستقیم باین ترتیبی که امروز هست و سالی چهل هزار تومان هم بدهیم هیچ فایده ندارد و شاید تا آخر دؤره شان که این جا باشند و بروند معنی الفاظ ما را نفهمند که عرض ما از آنها چیست این منظور بنده بود.

رئیس - بنده قبلاً آقایان را مطلع میکنم که آقای فهیمی چون آقای طاهری مریض هستند سمت مخبری را دارند. آقای فهیمی.

فهیمی - بنده در نتیجه مذاکراتی که در کمیسیون بعمل آمد مقدمه لازم است يك موضوعی را بعرض آقایان برسانم که از مأمورین خارجی که مخصوصاً برای امور مالی ما آوردیم از بعضی از آنها نسبتاً خوب استفاده کردیم از بعضی دیگر همانطور که آقای رهنما فرمودند باصطلاح يك فوائد پالابل و محسوسی دیده نشده است این نقص بواسطه آن ملاحظاتی بوده است که در ابتدای استخدام خارجیهما ما در نظر داشتیم زیرا يك وقت مأمورین را آوردیم بقدری با آنها اختیار دادیم که حتی اختیارات قانونی مجلس و مسئولیت وزراء و ادارات و تمام مقامات را مختل کردیم و در مقابل اختیارات آنها بدرجه رسید که تمام کارها بکلی فلج شد و ناچار شدیم آنها بروند و در مقابل آنها يك دسته دیگری آوردیم و همین قانونی که الان آقای رهنما اشاره فرمودند بموادش مراجعه بفرمائید از اول تا آخرش این مستخدمین را مأمور کرده اند بمطالعه و هیچ کار دیگری ندارد خودش هم میگفت آخر من که هیچ کاری جز مطالعه ندارم و هیچ کاری هم از ایشان بر نیامد فقط هیئت مأمورین بلژیکی مال گمرک برای اینکه نه آن اختیارات وسیع به آنها داده شد و نه آن مأموریت مطالعه صرف مأمور کار شدند که در تحت نظر وزرای مالیه با موافقت نظر آنها کارشان را بکنند البته باندازه هم که لازم بود اختیارات در عمل پیدا کنند آنها هم موفق شدند و آنچه که ممکن بود آنها موفق شدند بيك کار هائی باقی دیگر اگر کاری کردند

بسیار

یا کارشان بواسطه اختیارانشان بود که اسباب شکایت عموم شد یا بواسطه این که اختیار داشتند ابداً محسوس نشد روی همین نظر وزارت مالیه لایحه مستخدمین جدیدی را پیشنهاد کرده است. اما لزوم این پیشنهاد حتی آقای مؤید احمدی آن نظر اصلی دولت را که در کمیسیون هم اظهار فرمودند اشاره کردند دولت نظرش باین نیست که وضعیات فعلی مالیه را ادامه بدهد و باید عوض کند نهایت با کمک متخصصین خارجی وضع مالیات ما آنطوری که باید باشد اساساً نیست این جزء جمعیهائی که لایتغیر است و از یک قرن پیش مانده است و فعلاً آنها نمیتواند اساس مالیات واقع شود باید تغییر کند دولت باید اصول مالیات را مطابق آنچه که امروز در تمام عالم رفتار میکنند که تدریجاً تمام دنیا اصول مالیاتشان را روی مالیات بر عایدات آورده اند و بیک اصول مشابهی رفتار میکنند قرار دهیم وضعی که ما فعلاً داریم نه ترتیبی برای دولت معلوم کرده است که مالیات بگیر است و نه تکلیف مردم تکلیف هیچکدام معلوم نیست بسا منابع عایدات است که باید آنها را برقرار کرد و بسا مالیاتهای دیگر هست که باید آنها را از بین برد ولی این يك چیزهایی است که متخصص مخصوص لازم دارد که کاملاً مطلع باشد و این کار يك علوم و معلومات مخصوصی لازم دارد که فقط اشخاصی که در این قسمت ها تحصیل کرده اند و مطالعات کامل کرده اند میتوانند انجام دهند این که آقای مؤید احمدی فرمودند خزانه دار باشد و رئیس عایدات لازم نیست اینطور نیست فرض بفرمائید که يك کسی در خانه اش يك استخر درست کند و این استخر تکلیف آبش معلوم نباشد خزانه دار بمنزله آن استخر است اما این استخر باید از يك جائی آب جاری داشته باشد ما رئیس عایدات را برای طرز وصول و مطالعه در وضع مالیاتها و تغییر شکل مالیاتها باید بیاوریم و با این رئیس عایدات همانطور که اشاره کردند باید در امور اقتصادی هم مشاوره کنند یکی از مسائل مهم ما مسئله پولت اصلاح کردن پول یکی از اموری است که همه امروزه دچار

آن هستند و باید متخصص عالیمقام آورد و الان در تمام دنیا که حساب میکنند چهار یا پنج نفر بیشتر در این کار متخصص نیستند و اشخاصیکه با آنها کار کرده اند باید ما برای این کار بیاوریم که در این قسمت نظریه خودشان را بدهند موضوع دیگر این که لوابحنی ما برای مالیاتهای جدید و غیره گذرانده ایم اما خود آقایان میدانند که در عمل ما دچار اشکالات شده ایم برای اینست که هنوز قانونی برای طرز وصول مالیات نداریم اینها را باید به اشخاص متخصص واگذار کنیم مسئله املاک خالصه انتقالی و اینها يك مسائلی است که در سایر جاها بوده است در ممالک فرانسه آلمان و ایتالی تمام آنها از این قبیل املاک داشته اند بعنوان خالصه و بعد بموجب قانون دیگری منتقل کرده اند همین اوضاعی که ما داریم آنها هم داشته اند نهایت آنها رفته رفته اصلاح کرده اند اما در مملکت ما هنوز باقی گذاشته اند ما میخواهیم این ها را شاید برگردانیم بصورت عوارض دیگر که از اشکال و زحمت بیرون بیاوریم روی این نظر و روی این دادن يك نظر جدیدی و در حقیقت يك دولسیون در اوضاع مالی خودمان وزارت مالیه در نظر گرفته است که این اشخاص را استخدام کرده این اشخاص هم از روی اطلاعاتی که از سوابق آنها در نظر گرفته اند مخصوصاً مسیو کلاور بر شخصی است خیلی مطلع و در علوم اقتصادی و مالی متخصص و بهترین نظری است که وزارت مالیه در نظر گرفته اند و بهتر بود که در سه چهار سال قبل این کار را شروع میکردند که امروز وزارت مالیه باین شکل نبود حالا هم در مدت سه سال که در نظر گرفته اند و معین کرده اند امیدوارم بطوری که وعده فرمودند منافع و فوایدی از بهبودی اوضاع مالیه بنظر آقایان برسد جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - رأی میگیریم بماده اول که حالا قرائت شد آقایانی که باماده اول موافقت فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

ماده دوم - علاوه بر حقوق معینه در ماده اول بهر يك

از مستخدمین مزبور بشرح ذیل مبلغی بعنوان کرایه خانه داده میشود:

۱- آقای کلاور بر ماهیانه ۱۰۰۰ تومان

۲- آقای لنبور ۸۰۰

۳- آقای استمس ۵۰۰

۴- آقای دریس ۵۰۰

رئیس - آقای طباطبائی دینا - ظاهر این ماده حقیقه دولت را مکلف میکند که این مبالغ را باین اشخاص بعنوان کرایه خانه بدهد ولو کرایه خانه بالغ به این مبالغ نباشد مثلاً صد تومان نباشد هشتاد تومان باشد این است که بنده عقیده ام این است که بعنوان اعتبار نوشته شود که اگر کمتر هم شد دیگر مکلف نباشد وزارت مالیه پیشنهادی هم تقدیم کرده ام

وزیر مالیه - تا حالا مرسوم بوده در تمام کنتراتها که يك چیزی بطور مقطوع کرایه خانه میدادیم حتی به مستخدمین داخلی خودمان به آنهایی که کرایه خانه میدادیم همین ترتیب معمول بوده است فرض بفرمائید که اعتبار دادند هشتاد تومان و هفتاد و شش تومان شد چهار تومان زیاد شد ممکن است ولی غالباً این است که کم باشد و احتمال بر این است که بیشتر از این باشد و مابقیش را خودش بدهد

جمعی از نمایندگان - کافی است.

رئیس - موافقت با ماده دوم قیام فرمائید (عده قیام نمودند) تامل بفرمائید. تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود:

ماده سوم - اسباب و لوازم مایحتاج شخصی مستخدمین مزبور از قبیل اثاثیه خانه و ملبوس و نقره آلات که در موقع ورود همراه میآورند و یا تا شش ماه پس از ورودشان وارد شود از تادیه حقوق ورودی گمرکی و سایر عوارض معاف خواهد بود و هم چنین در موقع مراجعت از ایران میتوانند اثاثیه و البسه و اشیائی را که در موقع

ورود در گمرکات سرحدی صورت بر داشته شده و معاف از حقوق گمرکی و عوارض وارد شده آزادانه بدون ادای حقوق گمرک و سایر عوارض در ظرف مدت شش ماه صادر نمایند ولی اسباب و لوازمی را که در ایران تحصیل کرده باشند فقط در صورت داشتن اجازه مخصوص دولت میتوانند بدون هیچ تمهیلی صادر نمایند

رئیس - آقای دشتی

دشتی - ماده سوم بعقیده بنده فوق العاده بد است برای اینکه ملاحظه بفرمائید اساساً عموماً قوانین نباید يك مستثنیات پیدا کنند قانون باید همیشه عمومیت داشته باشد و متصل بیک قانونی نوك زدن و يك قانونی را تراشیدن بعقیده بنده خوب نیست عرض کنم که مسئله گمرک يك چیز عمومیت داری است و فقط مامورین سیاسی يك معافیت گمرکی دارند حالا ما برای مامورین جزء خودمان هم يك معافیت هائی قائل شویم نتیجه اش این میشود که سایرین هم همین را میخواهند پس فردا يك مستخدم از ایتالیا خواستیم او هم همین را خواهد خواست و بالاخره این وضعیت خوب نیست بنده از آقای وزیر مالیه میخواستم استدعا کنم که اگر حقیقه دچار اشکال شدیدی نیستند موافقت بفرمائید این ماده از لایحه حذف شود و این بدعت در زمان وزارت مالیه ایشان گذارده نشود.

وزیر مالیه - فرمودند این يك استثنائی در قانون

است بنده قانونی در این باب نمیدانم. از برای این امور باشد کنترات خارجی ها و این تشبیه به معافیت گمرکی دیپلمات ها و مامورین سیاسی خاص ندارد آنها معافیت گمرکی بطور عمومی دارند که هر چه بخواهند می توانند بیاورند. اصلاً این يك معافیتی است بدون اینکه بخواهم عرض کنم و بدون اینکه اینجا هم بنویسیم بآنها داده میشود توجه بفرمائید بطور کلی گمرک از آتھائی که عنوان شخصی و اشیاء و لوازم شخصی است گمرک نمیگیرند. این يك شخص محترم عالی مقامی است

چون اسباب خانه اش را میخواید با خودش بیاورد و شاید تخت خواب را بگویند اسباب شخصی نیست چون مسافر که به مدت کوتاه میرود اسباب شخصی همان ملبوس و جامه دانش است و این نوع چیزها و این شاید يك اسباب خانه مجلل خوبی داشته باشد و تمام آنها را شاید بیاورد باصطلاح مبلش را بخواید اینجا بر پا کند این را میخوایم معاف کنیم این معافیت هم يك دفعه است نه اینکه بعد هم اگر چیزی بخواید بیاورد معاف باشد یکی دیگر اینکه از قانون انحصار تجارت یعنی معافیت از اینکه وقتی ببرد او را ما معاف نکردیم مگر اینکه وقت رفتن اجازه داده شود. ما در وقت آمدن گفتیم که همه معافند برای قانون انحصار تجارت هر کس هر چه بیاورد اگر بولش را از خارجه بیاورد و از اینجا نبرده باشد آن معاف است اجازه نمیخواید اما برای اینکه آن چیزهایی که خودش آورده است بخواید ببرد آنهم مانعی ندارد اگر در اینجا يك چیز هائی خریده باشد بخواید بخارجه ببرد و تعهد اسماری نداشته باشد آنرا اجازه داده نشده است مگر اینکه دولت اجازه مخصوصی بدهد مرد محترمی است يك قالی دارد این قبیل چیزها را دارد و این را هم عرض کنم که در کتراتها ملاحظه فرمائید که در تمام اینها مواد مختلفه هست این را بنده خودم اول کسی هستم که معتقدم نباشد و يك کترات مدلی درست کنیم و همه را يك نواخت کنیم و این کار را الان مشغولیم درست کنیم فرصتی هیچوقت واقعا پیدا نمیکنم که يك نواخت کنیم این کار را که ترتیب اصولی کلی درست بشود ولی این يك چیزی نیست که يك ترتیب کلی درست کنند که اعلان کنند مثلاً از اتباع داخلی رتبه يك میخوایم دون اشل میخوایم بگوئیم که هر کس این چیزها را قبول میکنند بیاید و الا نیاید چون کترات دو طرفی است بعضی اوقات میشود که يك شخصی که اهمیت دارد ما هم بوجودش احتیاج داریم يك شرط جزئی میکنند باو گفته می شود

این بی جا است نکنید همین طور هست حتی یکی دو تا شرط میگوید این شرط را با من بکنید مثلاً در همین مذاکراتی که ما داشتیم ایشان هم میخواستند شرط بکنند که در طهران خواهند بود ما گفتیم که نمیخوایم شما را در جزیره قسم بگذاریم گفتند خیر میخوایم بنویسیم فرق ندارد هر مأموریتی بخوایم بفرستیم باید برود در همه جا داخله خارجه مسافرت بکنند ولی میخواید به گوید خانه اش در طهران باید باشد بسیار خوب ولی بسا اوقات بسیار اشخاص که در این مملکت نیامده اند خیال میکنند اشکالی دارد که وقتی اسباب خانه اش را آورد رختخوابش را میگویند بیاورد خوب میگویند که این اسباب خانه را بیاورد وجه کم رکیش هم چیز معتدبهی نیست که ما برای آن سخت گیری کنیم این در واقع بکنوع مساعدت و حرمتی است که ما میخوایم مساعدت کنیم و همینطور هم که آقای دشتی فرمودند که اگر اشکالی ندارد بنده قبول کنم اگر اشکال نداشت بنده فوراً قبول میگردم اشکال این است که دو باره باید بنویسند از سر بگیریم چیزی را که هفت ماه است مذاکره میکنیم

دشتی - بنده پس میگیرم.

رئیس - پیشنهادی از آقای اعتبار رسیده است :

پیشنهاد میکنم که نقره آلات حذف و نوشته شود مصنوعات نقره

رئیس - آقای اعتبار.

اعتبار - این پیشنهاد توضیح زیادی ندارد و کلمه نقره آلات بنظر بنده بهتر این است که مصنوعات نقره باشد که اشکالی بعد تولید نشود.

وزیر مالیه - مانعی ندارد

رئیس - موافقین ماده سه با اصلاح کلمه مصنوعات که قبول کردند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده چهارم قرائت میشود :

ماده چهارم - برای مخارج سفر هر يك از مستخدمین

مزبور از بلژیک بطهران و بالعکس از سرحدات شمال یکصد لیره و از سرحدات جنوب یکصد و بیست و پنج لیره برای آمدن و همین مبلغ بطریق مذکور برای مراجعت تأدیه خواهد شد.

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - بنده عقیده ام اینست که این خرج راه خیلی گزاف است آقایانی که مسافرت کرده اند از بلژیک تا اینجا نمیدانم چقدر خرج میشود من سؤال کردم از آقایان یکنفر که مسافرت کرده بود گفت دوست و پنجاه تومان سیصد تومان بیشتر خرج ندارد آنوقت به پول ما که امروز این را حساب کنیم میشود آدمی نهصد تومان چهار نفر آدم از بلژیک بیایند تا طهران چهار نهصد تومان خرج راهشان میشود این بنظر بنده خیلی زیاد است.

وزیر مالیه - چند جواب دارد خدمتشان عرض کنم اولاً عرض کنم در اساس مطلب که يك چیزی قبول شد و مسلم شد میخواستیم نمیکنم در این دیگر خیلی سخت گیری فرمائید علاوه بر این تصور اینرا فرمایند که این تنها نمی آید شاید عوض صد لیره دوست لیره خرج خواهد کرد نوکر دارد عیال دارد بچه اش را می آوردی ما با آنها هم نمیدهیم بخودش میدهیم مسئله دوم که میخوایم عرض کنم اینست که از این ماده که شروع شد تا آخر عیناً بدون هیچ تغییری همان موادی است که در ۲۴ خرداد ۱۳۰۶ تصویب شده است (افسر ۳۰۴) بله ۳۰۴ و ابتدا هم در لایحه دولت یعنی برای سایر بلژیکی ها نوشته شده بود که سایر شرایط این کتراتها مثل سایر شرایط قانون ۲۴ خرداد خواهد بود چون دوتا نکته خیلی جزئی پیدا شد که آقایان اعضاء کمیسیون صلاح دانستند که آنرا قلم بزینند و این را بنویسند یکی اینکه در آنجا ها گفته شده بود که در موقع مرخصی باید به تصدیق رئیس کم رکات باشد یکی دیگر این بود که آنجا ها شرط شده بود که هر وقت دولت این را نخواست و خواست

مرخص بکنند شش ماه حقوق بدهد ما این را راضی کردیم که شش ماه ندهیم سه ماه بدهیم پس بکندری بهتر از آن قانون ۲۴ خرداد ۱۳۰۴ شده است اینها همان چیزی است که عرض کردم در لایحه دولت نوشته بود سایر شرایطش مطابق قانون ۲۴ خرداد باشد ما آنرا بردیم در کمیسیون و این مواد را نوشتیم (صحیح است) جمعی از نمایندگان - کافی است.

رئیس - موافقین باماده چهارم قیام فرمایند.

(اکثر قیام فرمایند)

رئیس - تصویب شد. ماده پنجم.

ماده پنجم - دولت میتواند در هر موقع با تأدیه سه ماه حقوق و خرج سفر بکترات هر يك از مستخدمین مزبور خانه دهد لکن اگر این تصمیم دولت بواسطه مداخله مشارالیه در امور سیاسی و یا عدم رعایت قوانین مملکت و نظامات اداری باشد حق اخذ خرج سفر و حقوق سه ماهه مذکور فوق را نخواهند داشت - و همچنین هر يك از مستخدمین مزبور در هر موقع میتوانند از خدمت دولت ایران استعفا دهند مشروط بر اینکه سه ماه قبل تصمیم خود را بدولت اطلاع داده باشند در اینصورت فقط حقوق سه ماهی را که در خدمت دولت ایران میمانند اخذ خواهند کرد و علاوه بر آن بعنوان خرج سفر و حقوق چیزی داده نخواهد شد.

رئیس - اشکالی ندارد ؟ (خیر) موافقین باماده پنجم (چون عده کافی نبود قدری تأمل شد) آقایانی که با ماده پنجم این قانون موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده ششم قرائت میشود.

ماده ششم - مستخدمین مزبور سالی یکماه حق مرخصی با استفاده از حقوق کامل خواهند داشت و میتوانند مرخصی ها را با اجازه وزارت مالیه جمع کنند ولی اگر در انقضای کترات حاضر مجدداً بخدمت دولت برقرار شدند و کتراتشان تجدید شد با اجازه وزیر مالیه ممکن است مرخصی های کترات سابق و لاحق را یکجا جمع نمایند

بدون اینکه مجموع آنها از چهار ماه تجاوز کند.
رئیس - آقایانی که ماده هشتم را تصویب میکنند قیام فرمایند. (آقا تامل بفرمائید) موافقین با ماده هشتم همین طور قائم باشند.
 (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده هفتم قرائت می شود.
 ماده هفتم - ۱ - هر يك از مستخدمین مزبور که بواسطه علت مزاج مجبور به معادوت وطن و استعفاي از خدمت دولت ایران گردد مخارج معادوت او متناسب مخارجی که در موقع آمدن پرداخته شده است تأدیه خواهد شد.
 ب - هر يك از مستخدمین بلژیکی که بواسطه علت مزاج از خدمت خود غیبت نماید و این غیبت از حد مرخصی که تا آن تاریخ بر طبق مقررات کنتراتی حق آن مستخدم بوده سه ماه تجاوز کند دولت میتواند کنترات مشار الیه رافسخ و در صورتیکه در آن موقع در ایران باشد خرج معادوت او به تناسب مخارجی که در موقع آمدن پرداخت شده است تأدیه خواهد شد ولی در ایام مرض زائد بر ایام مرخصی که قانوناً حق استفاده داشته است بیش از دو ماه حق اخذ حقوق نخواهد داشت.

رئیس - موافقین با ماده هفتم قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تامل بفرمائید. تصویب شد. ماده هشتم قرائت میشود:

ماده هشتم - سایر قرار داد کنترات های مأمورین سابق الذکر بر طبق مقررات قانون ۲۳ ع قریب ۱۳۰۱ راجع با استخدام مأمورین خارجه از طرف وزارت مالیه بر قرار خواهد شد.

رئیس - موافقین با ماده هشتم... آقای شریعت زاده فرمایشی دارید؟

شریعت زاده - بنظر بنده باید در این ماده بجای کلمه سایر قرار داد کنترات های معمولی باید نوشته شود سایر شرایط کنتراتها زیرا که خود کنترات معنایش قرار داد است. (صحیح است)

وزیر مالیه - صحیح است قبول میکنم.

لازم نیست. روسیه را مثل زدند روسیه هیچوقت نمی رود برای يك وزارت خانه خودش برای کیمبرگ و شوارنغ فرضاً يك نفر آلمانی بیاورد روسیه برای فلان کارخانه الکتریک مهندس می آورد ما متخصصین خارجی می خواهیم برای معادن برای کارهای تخصصی برای شرکتها برای مؤسسات. فلاحتی صحیح است برای وزارت خانه برای حکومت برای حکمرانی نه این قسمت ببرد ما نمی خورد به بروید يك متخصص بیاورید که معدن شمشک را استخراج بکند خیلی هم خوب است هر چه هم بگوید بدهید ولی يك متخصص بیاورید برای وزارت معارف که اگر پیشنهادش اجرا شود برود در فرنگستان برعله شما مقالات بنویسد این بی ربط است ببرد نمی خورد. آقای وزیر مالیه از آن قسم مدافعه کردند ولی از این قسم دفاعی نکردند همین شخصی را که فرمودند ببرد نمی خورد اینجا آمده است و مهمل معروف شده است و این رفته است امروز در آلمان مقاله می نویسند این شکل متخصص ببرد ما نمی خورد من دلیل دارم امروز ملاحظه بفرمائید که ما يك وزارت خانه داریم خیلی مجهز خیلی خوب مثل وزارت خانه اروپائی کار میکند و آن وزارت جنگ است حالا وزارت خانه دیگر را ملاحظه فرمائید متخصص خارجی می آورد باز کارهای آن درست نمی شود ولی وزارت جنگ ده سال قبل چه بود امروز را نگاه کنید هیچ نمی شود مقایسه کرد از این حیث که امروز وزارت جنگ ما با يك وزارت خانه اروپائی هیچ فرق ندارد پس باید فکر کرد که امروز اگر ما متخصص مالیه لازم داریم و البته برای خیلی کارها لازم داریم نه برای اداره نه برای وزارت خانه نه برای امضاء کردن و حکومت کردن و حکم دادن بنابراین میدانم که این شخص هم می آید مثل همان شخص شینوند هیچ آثاری نخواهد داشت و بنده خیلی میل دارم آقای وزیر مالیه بفرمایند که در این مدت یکسال لا اقل این شخص دو پروژه برای ما داد (قیمت فکراست دیگر) و ما آنها را عمل کردیم اینکه دیگر محظوری ندارد یا فلان نصیحت را داد یا فلان کمک فکری را کرد کمک فکری که

دیگر مانعی ندارد این راهم فرمودند یعنی البته در زمان ایشان نبوده و این کار هم راجع به پیش بوده و بنده بایشان اعتراضی ندارم مقصود این است که اینهم مثل آن یکی نباشد که بردارند بیاورند بی توجه باشد الان همین دکر کر با ماهی صد تومان دارد کار میکند بالاخره يك مبلغی کهما یبشی این را يك تربیتی میدادند میماند و این شخص هم خوب است و شاید هیچ محتاج هم نمیشدیم که دو هزار لیره بدهند بدیگری این بود نظریات بنده و اشتباه هم نشود که بنده بگیریم ما خودمان فاضل هستیم و مهندسین ما از تمام مهندسین سایر ممالک بهتر هستند نظریات بنده اینها نیست نظر بنده استخدام متخصصین و مستخدمین برای اصلاح و پیشرفت امور فنی است

فهیمی - آقای رهنما فرمودند مخبر يك قدری انصاف داد و گفت به کارهاشان ترتیب اثری داده نشده است بنده این را نکتم او فقط میگفت من مشغول مطالعه بودم کاری نشده است حالا به حرف اثری داده اند یا نداده اند نمیدانم.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

وزیر مالیه - بنده اگر بخوام دوباره وارد شوم در اصل موضوع و مجدداً جواب عرض کنم طولانی میشود ولی مختصراً عرض میکنم اینکه فرمودند بعضی ادارات مستخدم خارجی هم ندارد و خوب هم اداره می شود صحیح است و البته باید برای بعضی ادارات بیاورند برای بعضی ادارات هم نباید آورد و عقیده خود بنده هم این است که نباید آورد و نمیشود آورد مثلاً يك مدیر کل برای وزارت خارجه نمی آوریم این برای این نیست که علم او در اینجا ببرد نمی خورد اگر موانع دیگری نداشت می شد از علمشان استفاده کرد ولی اداراتی است که چه بد و چه خوب (والحمد لله خوب است) باید دست ایرانی باشد و بدست خود اهل تملک باشد در وزارت خارجه الحمد لله داریم اشخاص ولی اگر نداشتیم و متوسط بود باز باید ایرانی باشد اما چیزهای دیگر که خدمت فنی است و در واقع

مثل معدن شمشک است و فن بیشتری میخواهد و از جهت علوم فرضیه است و علوم فرضیه خیلی درجه کمال میخواهد مثل علوم فلسفی اما آن چیزی که کارگر میکوبد خوب بلد هستم از این جهت ما این را لازم میدانیم از آن چیزی که راجع به گذشته ها فرمودند بنده این را خواستم عرض کنم گرچه در گذشته ها بنده نبودم ولی نشنیده ام که چیزی برخلاف این گفته باشد ولی همانطوری که آقای فهیمی گفتند مأمور کاری بوده و آن کار راهم میکرده و در زمان بنده هم بوده است و مطالعه میکرد و میگفت در همین قانون ممیزی که در این مجلس آوردیم نتیجه مطالعات او بوده است منتها اگر بر سرکاری

گماشته میشد آنوقت معلوم میشد لیاقت اداری کارش تا چه اندازه است.

رئیس - موافقین با قانون ورقه سفید خواهند داد (اخذ و استخراج آراء بعمل آمده ۷۱ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر ۹۳ با کثرت ۷۱ رأی تصویب شد [۷ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]
رئیس - اگر اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم جلسه آینده یکشنبه ۲ خرداد دستور لایحه شور دوم ثبت شرکتهای خارجه و سایر لوایح موجوده (مجلس نیمساعت بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام مستخدمین بلژیکی جهت اداره گمرکات برای مدت سه سال

ماده ۱ - وزارت مالیه مجاز است بجای بازده نفر مستخدمین بلژیکی که در سال ۱۳۱۰ کنتراشان منقضی میشود عده بلژیکی که بیش از بازده نفر نباشند برای اداره کل گمرکات از بین مستخدمین فعلی که مدت کنتراشان منقضی میشود یا اشخاصیکه جدیداً از بلژیک استخدام خواهند شد برای مدت سه سال از تاریخ چهارم ماه شهریور ۱۳۱۰ استخدام نمایند.

ماده ۲ - حقوق مستخدمین مزبور نباید رویم رفته سالیانه از بیست و هشت هزار چهارصد و بیست و پنج تومان (۲۸۴۲۵۰ قران) ونود و چهار هزار و هفتصد و چهل و هفت ریال تجاوز نماید.

ماده ۳ - شرایط کنتراست مأمورین مزبور مطابق قانون ۲۴ خرداد ۱۳۰۴ میباشد بجز در قسمت کرایه خانه مأمورین مقیم مرکز که حد اکثر آن در ماه هفتاد و پنج تومان (۷۵۰ قران) خواهد بود.

ماده ۴ - کرایه خانه مسیو دکراکر رئیس کل گمرکات از اول فروردین ۱۳۱۰ تا آخر اسفند ۱۳۱۱ که انقضای کنتراست او است از هشتاد تومان بیکصد تومان ترقی داده میشود.

ماده ۵ - از اول فروردین ۱۳۱۰ مادام که مسیو دکراکر عهده دار خزانه داریکل میباشد ماهی یک صد تومان بعنوان مدد معاش بمشارلیه تأدیه خواهد شد.

ماده ۶ - مخارج معاودت مسیو دکراکر که مطابق کنتراست فعلی بانصد تومان است طبق قانون ۲۴ خرداد ۱۳۰۴ و بشرح ذیل اصلاح و پرداخت خواهد شد.

هرگاه مشارالیه از یکی از بنادر خلیج فارس و محرمه یا زاهدان یا سرحد کرمانشاهان مراجعت نماید معادل یکصد و بیست و پنج پهلوی و اگر از یکی بنادر بحر خزر یا سرحد شمال ایران مراجعت نماید مبلغ یکصد پهلوی ولی مشارالیه حق مطالبه آن را نخواهد داشت مگر در صورتیکه در انقضای کنتراست بالقطع از ایران خارج شود.

ماده ۷ - وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون است

این قانون که مشتمل بر هفت ماده است در جلسه سی ام اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام سه نفر متخصص الکتریک و مکانیک از اتباع فرانسه یا سویس برای دستگاه بی سیم

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت پست و تلگراف اجازه میدهد که برای دایر نگاهداشتن و مراقبت ماشین آلات و دستگاههای بی سیم برای مدت پنجسال با کمپانی ژنرال بی سیم فرانسه عقد کنتراست نموده سه نفر متخصص الکتریک و مکانیک از اتباع فرانسه یا سویس را بشرح ذیل:

اسامی رای دهندگان - آقابان - میرزا بانس - امیرحسینخان بختیار - احتشامزاده - حبیبی - مسعود ثابتی - مفتی - بوشهری وهابزاده - محمدناصرخان قشائی - بقوانی - سیدمرتضی وثوق - فتوحی - روحی - دربانی - طباطبائی دیبا - ناصری - عبدالجبارخان دیبا ابوالحسن خان بیرنیا - طهرانچی - ثقةالاسلامی - مولوی - ملکزاده آملی - فتحالله خان فنزونی - نجبرفرهمنند - معتمدی - دشتی - دکترضیائی دکتر ملکزاده - فهیمی - افسر - میرزا محمدحسین نواب - دکترلقمان - موقر - اسکندری - کفائی - حاج میرزا حسینخان فاطمی - میرزا اهلای چایچی - میرزا محمدعلیخان تربیت - رضاقلیخان باستانی - دکتر احتشام - فرشی - خواجوی - بیات ماکو - میرزا احمدخان صفاری - مزدهی اسدی - طالش خان - شریعتزاده - مسعودی خراسانی - سهرابخان ساکنیان - متمد - حسینقلیخان نواب - محمدعلیرزا دولتشاهی - اقبال دبیرسهرابی - مجدضیائی - شریفی - حسنعلی میرزادولتشاهی - عدل - دکتر امیر اعلم - ملک مدنی - بیات - لاریجانی - آدینه جان یار علی اعتبار - فتحعلی خان بختیار - محمدتقی خان احمد - دهستانی - میر سید محمد محیط - امیرابراهیمی - کازرونی

یکمتر مهندس ماهیانه ۲۰۰ دلار و ۱۵۰ تومان سالیانه ۲۴۰۰ دلار و ۱۸۰۰ تومان
 « الکتریسیته » ۱۲۵ و « ۱۲۵ » ۱۵۰۰ و « ۱۵۰۰ »
 « مکانیسم » ۸۰ و « ۱۰۰ » ۹۶۰ و « ۱۲۰۰ »
 جمع سالیانه ۴۸۶۰ و « ۴۵۰۰ »

دو نفر اول را از ابتدای فروردین و یکمتر را از ۲۵ فروردین ۱۳۱۰ بخدمت اداره بی سیم قبول و سایر شرایط لازمه را بر طبق قانون کسب و کار مستخدمین خارجه مصوب ۲۳ عرق ۱۳۰۱ تعیین نماید.
 این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سی ام اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة استخدام چهار نفر بلژیکی برای وزارت مالیه بمدت سه سال

ماده اول - به وزارت مالیه اجازه داده می شود چهار نفر اشخاص ذیل از اتباع بلژیک را برای خدمات مفصله با حقوق سالی ۶۴۴۰ لیره بمدت سه سال از تاریخ عزیمتشان از بلژیک استخدام نماید
 ۱ - آقای شارل کلاویر با ۲۷۰۰ لیره انگلیسی حقوق سالیانه که رئیس کل عایدات (سوی گمرک) و مشاور اقتصادی خواهد بود
 ۲ - آقای رنه هانری ماری لنبور با ۱۳۵۰ لیره انگلیسی حقوق سالیانه برای معاونت آقای کلاویر
 ۳ - آقای لئون استمس برای خزانه داری کل با ۱۳۵۰ لیره انگلیسی حقوق سالیانه
 ۴ - آقای داریوس دریس برای معاونت آقای استمس با ۱۰۴۰ لیره انگلیسی حقوق سالیانه
 تبصره - نصف حقوق هر یک به لیره و نصف دیگر بیول ایران مطابق نرخ رسمی روز پرداخت خواهد شد و مستخدمین مزبور مجاز خواهند بود که نصف حقوقی را که به لیره دریافت مینمایند آزادانه بخارجه انتقال دهند
 ماده دوم - علاوه بر حقوق معینه در ماده اول بهر یک از مستخدمین مزبور بشرح ذیل مبلغی بعنوان کرایه خانه داده می شود:

ماهانه	تومان
۱ - آقای کلاویر	۱۰۰
۲ - آقای لنبور	۸۰
۳ - آقای استمس	۵۰
۴ - آقای دریس	۵۰

ماده سوم - اسباب و لوازم مایحتاج شخصی مستخدمین مزبور از قبیل اثاثیه خانه و ملبوس و مصنوعات نقره که در موقع ورود همراه می آورند و یا تا ۶ ماه پس از ورودشان از تادیه حقوق ورودی گمرکی و سایر عوارض معاف خواهد بود و هم چنین در موقع مراجعت از ایران میتوانند اثاثیه و البسه و اثاثیه را که در موقع ورود در گمرکات سرحدی صورت برداشته شده و معاف از حقوق گمرکی و عوارض وارد شده آزادانه

بدون ادای حقوق گمرک و سایر عوارض در ظرف مدت ۶ ماه صادر نمایند ولی اسباب و لوازمی را که در ایران تحصیل کرده باشند فقط در صورت داشتن اجازه مخصوص دولت می توانند بدون هیچ تعهدی صادر نمایند
 ماده چهارم - برای مخارج سفر هر یک از مستخدمین مزبور از بلژیک بتهران و بالعکس از سرحدات شمال یکصد لیره و از سرحدات جنوب یکصد و بیست و پنج لیره برای آمدن و همین مبلغ بطریق مذکور برای مراجعت تادیه خواهد شد.

ماده پنجم - دولت میتواند در هر موقع با تادیه سه ماه حقوق و خرج سفر کسب و کارات هر یک از مستخدمین مزبور خاتمه دهد لکن اگر این تصمیم دولت بواسطه مداخله مشارالیه در امور سیاسی و یا عدم رعایت قوانین مملکت و نظامات اداری باشد حق اخذ خرج سفر و حقوق سه ماه مذکور فوق را نخواهند داشت - و همچنین هر یک از مستخدمین مزبور در هر موقع میتوانند از خدمت دولت ایران استعفا دهند مشروط بر اینکه سه ماه قبل تصمیم خود را بدولت اطلاع داده باشند در اینصورت فقط حقوق سه ماهی را که در خدمت دولت ایران میمانند اخذ خواهند کرد و علاوه بر آن بعنوان خرج سفر و حقوق چیزی داده نخواهد شد.

ماده ششم - مستخدمین مزبور سالی یکماه حق مرخصی با استفاده از حقوق کامل خواهند داشت و میتوانند مرخصی هارا با اجازه وزارت مالیه جمع کنند ولی اگر در انقضای کسب و کارات حاضر مجدداً بخدمت دولت برقرار شدند و کسب و کارات تجدید شد با اجازه وزارت مالیه ممکن است مرخصی های کسب و کارات سابق و لاحق را یکجا جمع نمایند بدون اینکه مجموع آنها از چهارماه تجاوز کند.

ماده هفتم - ۱ - هر یک از مستخدمین مزبور که بواسطه علت مزاج مجبور بمعاودت وطن و استعفا از خدمت دولت ایران گردد مخارج معاودت او متناسب مخارجی که در موقع آمدن پرداخته شده است تادیه خواهد شد
 ب - هر یک از مستخدمین بلژیکی که بواسطه علت مزاج از خدمت خود غیبت نماید و این غیبت از حد مرخصی که تا آن تاریخ برطبق مقررات کسب و کارات حق آن مستخدم بوده سه ماه تجاوز کند دولت میتواند کسب و کارات مشارالیه را فسخ و در صورتیکه در آن موقع در ایران باشد خرج معاودت او به متناسب مخارجی که در موقع آمدن پرداخت شده است تادیه خواهد شد ولی در ایام مرض زائد بر ایام مرخصی که قانوناً حق استفاده داشته است بیش از دو ماه حق اخذ حقوق نخواهد داشت.

ج - چنانچه یکی از مأمورین در طی انجام مأموریت در نتیجه ناخوشی یا به نحو دیگر فوت نماید دولت بوراث مستقیم او معادل شش ماه حقوق مدد معاش خواهد داد در صورتیکه خانواده آن شخص در ایران باشد مخارج عودت آنها نیز پرداخته خواهد شد.

ماده هشتم - سایر شرایط کسب و کارات های مأمورین سابق الذکر برطبق مقررات قانون ۲۳ عرق ۱۳۰۱ راجع با استخدام مأمورین خارجه از طرف وزارت مالیه برقرار خواهد شد.

ماده نهم - وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون است

این قانون که مشتمل بر نه ماده است در جلسه سی ام اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر